

SOUHVĚZDÍ ORIENTACE NA OBLOZE

EMMA NOPOVÁ

SOUHVĚZDÍ OBECNĚ

Definice: Souhvězdí je oblast na obloze s přesně vymezenými hranicemi.

Na nebi bylo Mezinárodní astronomickou unií (v roce 1925) nakonec ustaveno právě 88 souhvězdí. Z nich 48 nese pojmenování ještě z antických dob. Názvy těchto 48 souhvězdí se vztahují k řeckým mýtům. (Býk, Velká medvědice, Orion, Andromeda)

Význam souhvězdí: orientace na obloze,
navigace např. při cestách

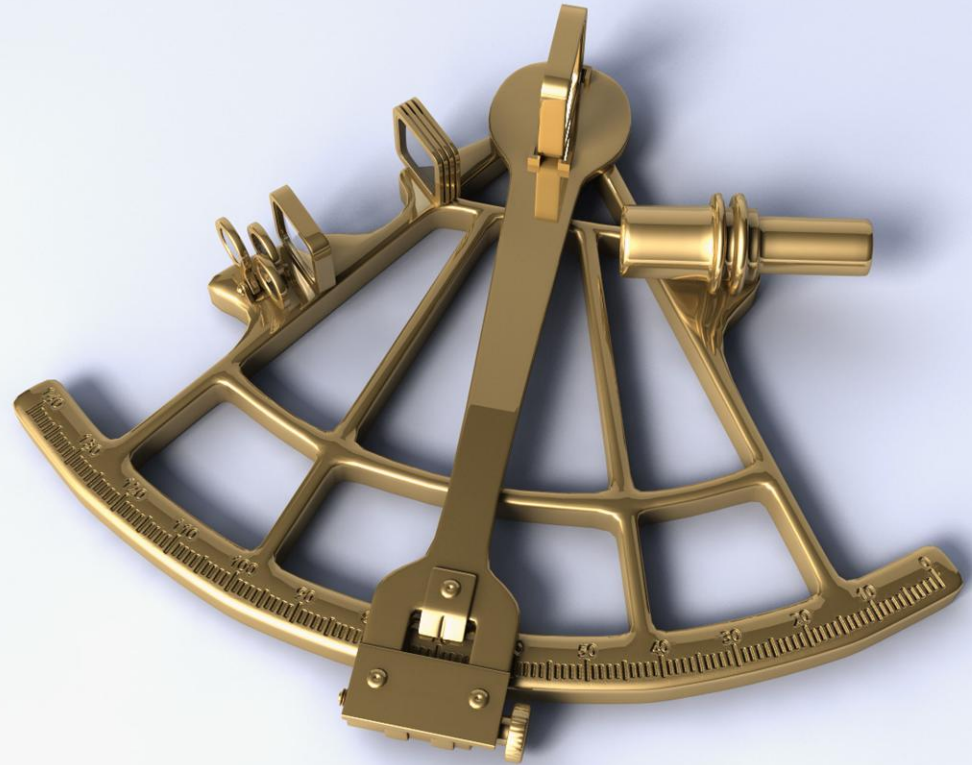
DĚLENÍ SOUHVĚZDÍ

Souhvězdí jsou dělena do rodin souhvězdí:

- Rodina Velké medvědice
- Perseova rodina
- Herkulova rodina
- Zvířetníková souhvězdí (zvěrokruhová)
- Orionova rodina
- Nebeské vody
- Bayerova rodina – poprvé je popsal německý astronom Johann Bayer v roce 1603
- La Caillova rodina

ORIENTACE NA OBLOZE-SEXTANT

- Díky souhvězdím se například námořníci orientovali na mořích. Později vynalezen sextant, pro měření úhlové vzdálenosti dvou těles nebo úhlu výšky nebeských těles nad horizontem.

ORIENTACE NA OBLOZE-ASTROLÁB

- **Astroláb** je historický astronomický přístroj, který dříve astronomové, astrologové, navigátoři a další používali na určování a předpovídání poloh hvězd a Slunce, určování místního času podle místní zeměpisné délky a naopak, k zeměměřickým účelům.

ORIENTACE NA OBLOZE-KVADRANT

- **Kvadrant** je historický přístroj pro měření úhlů do 90° , který se používal v astronomii a námořní navigaci.

ORIENTACE NA OBLOZE- TRIQUETRUM

- **Triquetrum** nebo **paralaktické pravítko** je starověký přístroj na měření vzdálenosti hvězd.

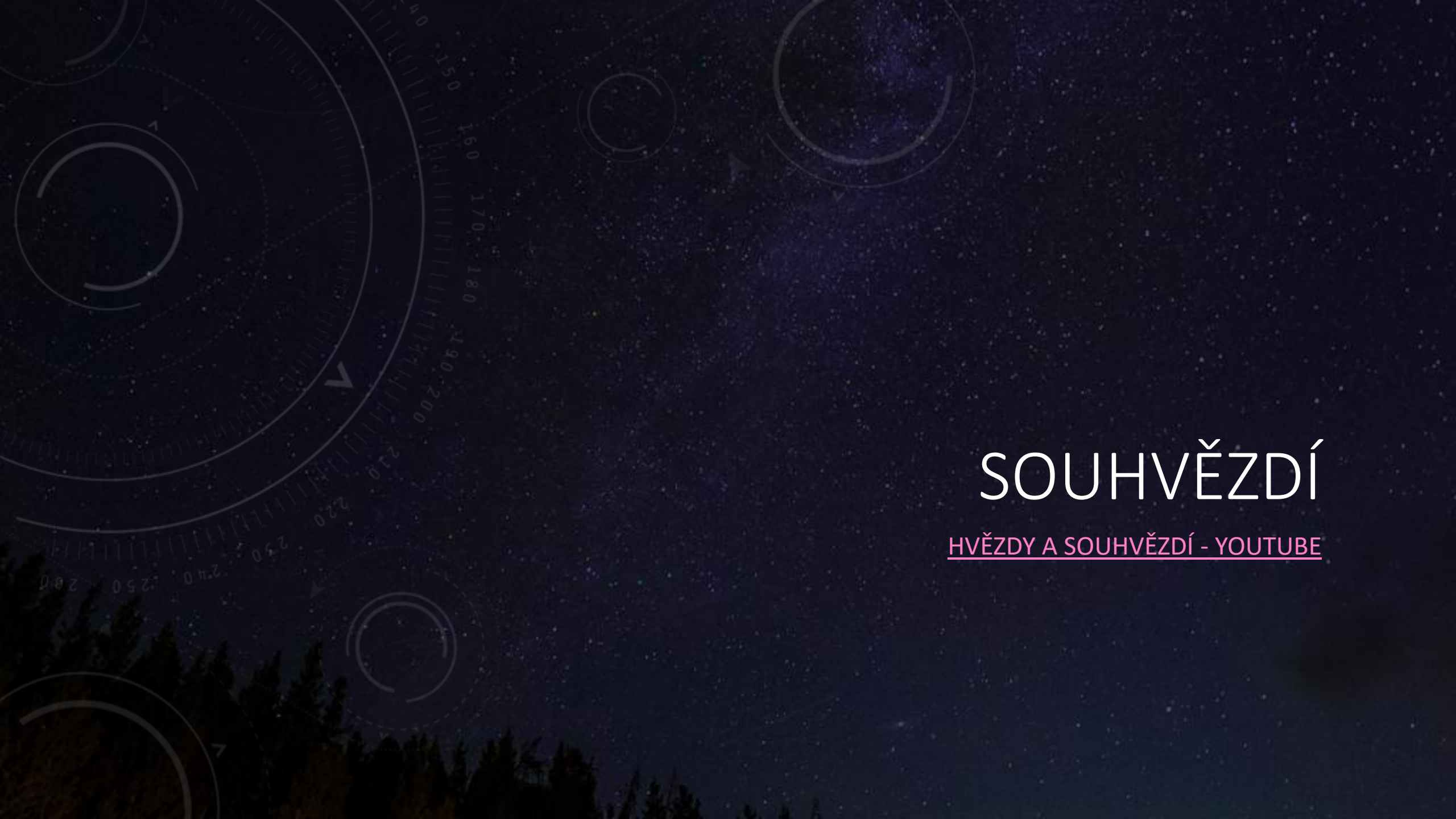
ORIENTACE NA OBLOZE- GNÓMON

- **Gnómon** je pojem, který obecně v češtině znamená „ukazatel slunečních hodin **kolmý** na rovinu číselníku“. Jde o jednoduché astronomické zařízení, jímž se podle délky a směru stínu určuje úhlová výška Slunce.

ZÁPIS

- Definice: Souhvězdí je oblast na obloze s přesně vymezenými hranicemi.
- Celkově 88 souhvězdí
- Na obloze jsou dva body které vůči nám zůstávají v klidu: severní a jižní světový pól. Blízko severního pólu se nachází hvězda Polárka.
- Měřicí přístroje (z minulosti): Sextant, Astroláb, Kvadrant, Gnómon, Triquetrum

SOUHVĚZDÍ

[HVĚZDY A SOUHVĚZDÍ - YOUTUBE](#)

TEST

- 1) Kolik je celkově souhvězdí?
- 2) Uveď alespoň 4 názvy souhvězdí
- 3) Alespoň tři názvy měřících přístrojů
- 4) Jaký lidé využívají souhvězdí?
- 5) U kterého světového pólu se nachází polárka?